

Arbeitsbuch

Książka robotnicza

Книжка рабочая

für die Frau

Dieses Buch besteht aus 40 paraphirten Octabläthern

Książeczka ta zawiera 40 kartek numerowanych
w ósemce.

Та книжочка состоить із 40 перешитих листів в ві-
сімці.

Seite 2 und 3 enthalten die Auskunft über die persönlichen Verhältnisse
des Hilfsarbeiters.

Stronica 2 i 3 zawierają wyjaśnienia co do osobistych stosunków
robotników pomocniczych.

Сторона 2 и 3 содержат дані о личних відношенях помічного
робітника (челядника).

Seite 4 bis 9 sind bestimmt für allfällige Eintragungen von Reise-
Legitimationsclauseln.

Stronica 4 do 9 są przeznaczone do każdorazowego wpisywania
klauzuli legitymacyjnej do podróży.

Сторона 4 до 9 призначені для każdоразових вписів, паспортно-
легітимацийних клявуль.

Seite 10 bis 71 sind bestimmt für die Eintragung der Arbeits-
beziehungweise Lehrverhältnisse.

Stronica 10 do 71 są przeznaczone do zapisywania stosunków ro-
botniczych względnie naukowych.

Сторона 10 до 71 призначені для впису відношень робітника
(челядника), вглядно ученика.

Seite 72 und 80 enthalten die Vorschriften in Betreff der
Arbeitsbücher.

Stronica 72 do 80 zawierają przepisy o książkach robotni-
ch.

Сторона 72 до 80 содержат приписи дотично роботничих кни-
жек.

Arbeitsbuch
Książka robotnicza
Книжка робітничя

für die für

Vor- und Zunahme:

Imię i nazwisko:

Имя і навіско:

Geburtsort:

Miejscę urodzenia:

Місце уродження:

Geburtsjahr:

Rok urodzenia:

Рік уродження:

Heimatgemeinde (politischer Bezirk):

Gmina przynależności (Powiat polityczny):

Громада приналежності (Політичний повіт):

Stand (ob ledig oder verheiratet):

Stan (wolny lub żonaty):

Женатий або неженатий:

Religion:

Religia:

Вірисповідь:

Beschäftigung:

Zatrudnienie:

Zavjate:

Statur: Wzrost: Pier:

Gesicht: Twarz: Лице:

Haare: Włosy: Волосы:

Augen: Oczy: Очи:

Mund: Usta: Уста:

Nase: Nos: Ніс:

Besondere Kennzeichen:

Szczegółowe znaki:

Особенні признаки:

Nr. 13

129

Salomon Reden

Klasno

1888 15/8

Kleszka
Klasno

wolny

możeszony

Klasno

uczeń

maly

szary

brunne

brunne

brunne

brunne

Namensfertigung des Hilfsarbeiters:

Własnoręczny podpis robotnika pomocniczego:

Підпис робітника помічника (челядника):

Salomon Reden

Fertigung der ausstellenden Gemeindebehörde:

Podpis wystawiającej zwierzchności gminnej:

Підпис уряду громадського:

dnia 7. Października 1900

Sal. Reden

n.g.

Stempel
Pieczęć
Pieczęć

Zusätze Dodatki Дописки

für jugendliche Hilfsarbeiter beziehungsweise Lehrlinge:
dla młodocianych pomocników względnie uczniów:
dotично нелітніх помічників (челядників), вглядно
учеників.

Auskunft über die Schulverhältnisse und die erworbene Schulbildung
Wyjaśnienia co do stosunków szkolnych i uzyskanego wykształ-
cenia szkolnego:

Dati o škільних відношеннях і о степені шкільного обрвання

III klasy normalne

Name und Wohnort des Vaters oder Vormundes:

Imię i miejsce zamieszkania ojca lub opiekuna:

Имя і місце замешканя отця або опікуна:

Nahemia Goldstein

Die Zustimmung zur Eingehung des Arbeits- oder Lehrverhältnisses
ist erfolgt*.)

Zezwolenie do zawarcia stosunku robotniczego, względnie nauko-
wego nastąpiło*.)

Приволене до вступлення до роботи або на науку послідовало*.

von Seite des Vaters:

ze strony ojca:

зі сторони отця:

von Seite des Vormundes:

ze strony opiekuna:

зі сторони опікуна:

von Seite der Aufenthaltsgemeinde:

ze strony gminy pobytu:

зі сторони громади перебування:

*.) Anmerkung: Hier ist ersichtlich zu machen, ob das Arbeitsbuch mit
Zustimmung des Vaters oder des Vormundes, oder
wenn eine solche nicht zu beschaffen ist, nach §. 80
al. 2. Gewerbeordnung mit Zustimmung der Aufent-
haltsgemeinde erfolgt ist.

*.) Uwaga: Należy tu uwidocznić, czy książka robotnicza została
gotowanaw na podstawie zezwolenia ojca lub opie-
kuna lub w razie gdyby nie można takiej uzyskać
wedle §. 80. al. 2. ustawy przemysłowej na podstawie
zezwolenia gminy zamieszkania.

*.) Примічане: Ту слідче навести, або книжка робітничя видана
за приволенем вітця або опікуна, або если тоє
не можливо получить, після §. 80. уст. 2. уста-
ви промислової за приволенем громади перебування.

(Raum für die von der competenten politischen, beziehungsweise landesfürstlichen Polizeibehörde einzutragenden Reiselegitimationsclauseln).

(Miejsce do zamieszczenia klauzul legitymacyjnych do podróży przez przynależną władzę polityczną względnie rządową władzę policyjną).

Місце для паспортно-легітимаційних клявуль вписати маючихся зі сторони компетентної політичної, вглядно ц. к. поліційної влади).

(Raum für die von der competenten politischen, beziehungsweise landesfürstlichen Polizeibehörde einzutragenden Reiselegitimationsclauseln).

(Miejsce do zamieszczenia klauzul legitymacyjnych do podróży przez przynależną władzę polityczną względnie rządową władzę policyjną).

Місце для паспортно-легітимаційних клявуль вписати маючихся зі сторони компетентної політичної, вглядно ц. к. поліційної влади).

(Raum für die von der competenten politischen, beziehungsweise landesfürstlichen Polizeibehörde einzutragenden Reiselegitimationsclauseln).

(Miejsce do zamieszczenia klauzul legitymacyjnych do podróży przez przynależną władzę polityczną względnie rządową władzę policyjną).

Місце для паспортно-легітимаційних клявзуль вписати маючихся зі сторони компетентної політичної, względно ц. к. поліційної влади).

(Raum für die von der competenten politischen, beziehungsweise landesfürstlichen Polizeibehörde einzutragenden Reiselegitimationsclauseln).

(Miejsce do zamieszczenia klauzul legitymacyjnych do podróży przez przynależną władzę polityczną względnie rządową władzę policyjną).

Місце для паспортно-легітимаційних клявзуль вписати маючихся зі сторони компетентної політичної, względно ц. к. поліційної влади).

Name, Gewerbe und Standort des Arbeitgebers,
 beziehungsweise Lehrherrn.
 (Bei Schülern auch die Bedingungen des
 Lehrvertrages),
 Nazwisko, przemysł i miejsce zamieszkania
 pracodawcy względnie majstra.
 ((Przy uczniach też warunki kontraktu
 naukowego).
 Імя місце виконувая промыслу принимаю-
 чого до роботи, вглядно майстра.
 (У учеників також условия умови що до
 науки).

Datum des
 Eintrittes

Data
 wstapienia

Час
 вступлення

Lammel Bohner
 Zegarmistrz w Krakowie

15.
 Pazdziernik
 1901

Datum des
 Austrittes

Data
 wystapienia

Час
 виступлення

Zeugniß

Świadectwo

Свідоцтво

Name, Gewerbe und Standort des Arbeitgebers, beziehungsweise Lehrherrn. (Bei Lehrlingen auch die Bedingungen des Lehrvertrages). Nazwisko, przemysł i miejsce zamieszkania pracodawcy względnie majstra. (Przy uczniach też warunki kontraktu naukowego). Імя і місце виконувани промислу приа. маю- чого до роботи, względно майстра. (У учеників також условия умови ще до науки.)	Datum des Eintrittes Data wstapienia Час вступлення
SKŁAD FUTER A. MIRISCH KRAKÓW, Gródzka 20.	1/5 1907

Datum des Austrittes Data wystapienia Час виступлення	Zeugniß Świadcstwo Свідоство
18/3 1907	Przez ten czas był pilnym pracowitym adehodri na własne żądanie. Kraków 1/5 1907
	SKŁAD FUTER A. MIRISCH KRAKÓW, Gródzka 20.

<p>Name, Gewerbe und Standort des Arbeitgebers, beziehungsweise Lehrherrn. (Bei Lehrlingen auch die Bedingungen des Lehrvertrages). Nazwisko, przemysł i miejsce zamieszkania pracodawcy względnie majstra. Przy uczniach też warunki kontraktu naukowego). Імя і місце виконуваниа промислу приймаю- чого до роботи, вглядно майстра. (У учеників також: условия умови що до науки).</p>	<p>Datum des Eintrittes Data wstapienia Час вступлення</p>
---	--

<p>Datum des Austrittes Data wystapienia Час виступлення</p>	<p>Zeugniß Swiadectwo Свідоцтво</p>
--	---

Name, Gewerbe und Standort des Arbeitgebers,
 beziehungsweise Lehrherrn.
 (Bei Schreibern auch die Bedingungen des
 Lehrvertrages).
 Nazwisko, przemysł i miejsce zamieszkania
 pracodawcy względnie majstra.
 (Przy uczniach też warunki kontraktu
 naukowego).
 Імя і місце виконувая промыслу приймаю-
 чого до роботи, ваглядно майстра.
 (У учеників також условия умови що до
 науки).

Datum des
 Eintrittes
 Data
 wstapienia
 Час
 вступлення

Datum des
 Austrittes
 Data
 wystapienia
 Час
 виступлення

Zeugniß
 Swiadcetwo
 Свідоцтво

Vorschriften in Betreff der Arbeitsbücher.
Przepisy dotyczące książek robotniczych
Приписи дотично робітничих книжок.

§. 79. Ausweis. Die Hilfsarbeiter müssen mit den nöthigen Ausweisen versehen sein, welche bei dem kaufmännischen Hilfspersonal in den behördlich erteilten Zeugnissen der früheren Dienstgeber, bei allen übrigen Hilfsarbeitern in den Arbeitsbüchern bestehen.

Gewerbsinhaber, welche Hilfsarbeiter ohne einen solchen Ausweis in Verwendung nehmen, machen sich einer Uebertretung der Gewerbeordnung schuldig.

§. 79. Legitymacya. Pomocnicy winni być opatrzeni potrzebnymi legitymacjami a temi są dla pomocników kupieckich świadectwa poprzednich służbodawców urzędownie potwierdzone dla wszystkich zaś innych pomocników książki robotnicze.

Przemysłowcy, przyjmujący pomocników bez takiej legitymacji, stają się winnymi wykroczenia przeciwko ustawie przemysłowej.

§. 79. Легітимація. Помічники робітники мусять бути засмотрені потрібними легітимаціями, а тими суть для купецких помічників свідoctва попередних службодателів, урядово potwierджені, для всіх же других помічників робітничі книжки. Промисловці, приймаючи помічників без такої легітимації, стаються винними престоуплення против промислового закона.

§. 80. Arbeitsbücher. Die Arbeitsbücher werden von der Gemeindebehörde des Aufenthaltsortes des Werbers gegen Vergütung der Beschaffungskosten stempelfrei ausgefertigt

Die Ausfertigung der Arbeitsbücher für jugendliche Hilfsarbeiter (§. 93) ist an die Bedingung der erteilten Zustimmung des Vaters oder Vormundes geknüpft; ist die Erklärung dieser gesetzlichen Vertreter des Hilfsarbeiters nicht zu beschaffen, so kann die Aufenthaltsgemeinde die Zustimmung ersehen.

Ueber die ausgestellten Arbeitsbücher sind genaue Vormerkungen zu führen.

§. 80. Książki robotnicze. Książki robotnicze, wolne od stempla, wydawać będzie Władza gminna miejsca pobytu kandydatów, za zwrotem kosztów výrobu.

Wygotowanie książek robotniczych dla młodocianych pomocników (§. 93) podlega warunkowi, aby ojeiec lub opiekun dał zgodę. Jeżeli niepodobna dostać deklaracji tych prawnych opiekunów, to gmina pobytu może w zastępstwie dać po-

dokładne registry wydanych książek

книжки. Робітничі книжки, вільні від громадська власть містця pobytu кандидата, выдаються за зворотом витрат на виробу.

Видання книжок для недорослих помічників зв'язане з умовою, щоб отец або опікун дав приволене; якщо неможливо отримати деклярації тих законних заступників, то громада може в заступстві дати приволене. Робітничі книжках мають вестися точні

§. 80 a. Das Arbeitsbuch muß den Vor- und Zunamen des Hilfsarbeiters, den Geburtsort, das Geburtsjahr, die Religion und den Stand (ob ledig oder verheiratet), die Beschäftigung des Hilfsarbeiters, dann die Namensfertigung des Betheiligen enthalten, mit der Fertigung und dem Amtssiegel der ausstellenden Behörde versehen sein und Rubriken für die übrigen Eintragungen, insbesondere über den Eintritt und Austritt enthalten.

§. 80 a. Książka robotnicza winna zawierać imię i nazwisko pomocnika, miejsce urodzenia, rok urodzenia, religia i stan (czy bezżenny, czy żonaty), zatrudnienie pomocnika, tudzież jego podpis a oraz podpis i pieczęć Władzy, która ją wydaje i rubryki na inne zapiski, mianowicie co do wstąpienia i wystąpienia.

§. 80 a. Робітнича книжка мусить в собі закламати імя і прізвище помічника, місце уродження, рік уродження, віросповідане і стан (чи нежонатий, чи жонатий), занятя помічника, підпис его підпис, як также підпис і печать власти, котра єї видає і содержати рубрики на други записки, іменно що до вступлення і виступлення.

§. 80 b. Das Arbeitsbuch für jugendliche Hilfsarbeiter (§. 93) muß überdies noch den Namen und Wohnort des gesetzlichen Vertreters des Hilfsarbeiters und die Zustimmung des gesetzlichen Vertreters zur Eingehung des Arbeits- oder Lehrverhältnisses, dann eine Auskunft über die Schulverhältnisse und insbesondere über die erworbene Schulbildung des Hilfsarbeiters enthalten.

§. 80. b. Książka robotnicza dla młodocianych pomocników (§. 93) podawać winna nadto na wisko i mieszkanie zastępcy prawnego pomocnika i ma zawierać pozwolenie zastępcy prawnego do wejścia w stosunek robotnika lub ucznia, tudzież wyjaśnienie, czy posiadacz uczęszczał do szkoły i nabył tam wykształcenia, jakiego potrzebuje pomocnik.

§. 80 b. Робітнича книжка для недорослих помічників (§. 93) мусить содержати вверху того імя і місце перебування законного заступника помічника, і закламати в собі приволене, що законний заступник соглашася на заклачене стосунку робітника або ученика, як также відомости о шкільних відношеннях, а в особенности о присвоєнім шкільнім образованю помічника.

§. 80 c. Das Arbeitsbuch ist beim Eintritte in das Arbeits- oder Lehrverhältnis vom Gewerbsinhaber in Aufbewahrung zu nehmen. Der Gewerbsinhaber ist verpflichtet, dasselbe auf amtliches Verlangen vorzulegen, und nach ordnungsmäßiger Lösung des Arbeits- oder Lehrverhältnisses dem Hilfsarbeiter, beziehungsweise dessen gesetzlichem Vertreter wieder auszuhändigen.

§. 80 c. Książkę robotniczą bierze przedsiębiorca przemysłowy w przechowanie, gdy robotnik wstępuje do roboty lub na naukę. Przedsiębiorca przemysłowy jest obowiązany złożyć ją na wezwanie urzędowe, gdy zaś stosunek robotnika lub ucznia zostanie prawidłowo rozwiązany, zwrócić ją pomocnikowi a według okoliczności jego prawnemu zastępcy.

§. 80 v. Робітничу книжку бере промисловий підприємця в переховане, коли робітник вступає до роботи або на науку.

Промисловий підприємця єсть обовязаний зложити її на урядове завізане, коли же стосунку робітника або ученика встане правильно розвязаний, звернути єї помічникові, а підля обставин, его законному заступникові.

§. 80 d. Beim ordnungsmäßigen Austritte hat der Gewerbsinhaber die Rubriken des Arbeitsbuches mit Tinte auszufüllen, zu unterschreiben und die Bestätigung des Genossenschaftsvorstehers oder wo eine Genossenschaft nicht besteht, der Ortspolizeibehörde einzuholen. Das Zeugniß (§. 81) ist nur insoweit aufzunehmen, als es für den Hilfsarbeiter günstig lautet.

Die Eintragungen bezüglich des Zeugnißes sind auf Verlangen des Hilfsarbeiters von der Ortspolizeibehörde kosten- und stempelfrei zu beglaubigen.

§. 80 d. W razie prawidłowego wystąpienia pomocnika, przedsiębiorca przemysłowy wypełnić ma atramentem rubryki książki robotniczej, podpisać się i dać do potwierdzenia przełożonemu stowarzyszeniu, lub, gdzie stowarzyszenia nie ma, miejscowej Władzy policyjnej.

Świadcstwo (§. 81) wpisać należy tylko o tyle, o ile jest dla pomocnika korzystne.

Zapiski szczegółów zawartych w świadectwie, potwierdzającemu na żądanie pomocnika miejscowa Władza policyjna bez opłat i bez stempla.

§. 80 g. В случаю правильного виступлення помічника, промисловий підприємця має виповнити має атраментом рубрики робітничої книжки, підписати ся і дати до potwierдження на-стоятелю стоваришениа або где стоваришениа нема, містцевій поліційній власті.

Свідцтво (§. 81) вписати належить лиш о стілько, о скілько єсть для помічника користне.

Записки дотично свідцтва, potwierдити має на жадане помічника, містцева поліційна власть без оплат і без стемпля.

§. 80 e. Wenn in einem Arbeitsbuche kein Raum zu weiteren Eintragungen erübrigt, so wird dem Hilfsarbeiter zu seinem früheren Arbeitsbuche ein zweites ausgefüllt, und als Fortsetzung des früheren bezeichnet.

§. 80 e. Gdy w książeczce robotniczej nie ma już miejsca do zapisywania, pomocnik otrzyma drugą dodatkową książkę robotniczą, która oznaczona będzie jako dalszy ciąg poprzedniej.

§. 80 d. Если в робітничій книжці нема уже місця до записування, помічник одержить додаткову робітничу книжку, котра означена буде яко продовження попередньої.

§. 80 f. Verliert ein Hilfsarbeiter sein Arbeitsbuch, so hat er sich bei der Gemeindebehörde seines Aufenthaltsortes ein Ausfertigung eines neuen Arbeitsbuches gegen Vergütung der Beschaffungskosten zu bewerben und ist, wofern kein Bedenken obwaltet, ihm ein neues Arbeitsbuch, als Duplicat bezeichnet, einzuhändigen, in welches unter Angabe des Grundes der Ausfertigung des Duplicates, der Tag des Eintrittes in die letzte Beschäftigung und der Tag des Austrittes aus derselben aufzunehmen ist.

§. 80 f. Pomocnik, który zgubił swoją książkę robotniczą, winien zgłosić się do Władz gminnej swego miejsca pobytu, aby mu wydała nową za zwrotem kosztów wyrobu, a jeżeli nie nie stoi na przeszkodzie, będzie mu wydana nowa książka robotnicza, oznaczona jako duplikat, w której prócz powodu wydania duplikatu, zapisana będzie data jego wstąpienia do ostatniego zatrudnienia i data wystąpienia z niego.

§. 80 e. Помічник, котрий згубив свою робітничу книжку, має зголоситися до громадської власті свого місця побуту, що-

би ему видала нову за зворотом коштів виробу, а если нічо не стоить на перешкоді, буде ему видана нова робітнича книжка, означена яко дуплікат, в котрій крім поводу видання дуплікату, записана буде дата его вступлення до послідного занятя і давиступлення него.

§. 80 g. Ist das Arbeitsbuch bei dem Gewerbsinhaber unbrauchbar geworden, verloren gegangen oder vernichtet, oder sind von dem Gewerbsinhaber unzulässige Eintragungen oder Anmerkungen in oder an dem Arbeitsbuche gemacht, oder wird von dem Gewerbsinhaber ohne rechtmäßigen Grund die Ausfertigung des Arbeitsbuches verweigert, so kann die Ausstellung eines neuen Arbeitsbuches auf Kosten des Gewerbsinhabers bei der Gemeindebehörde des Aufenthaltsortes des Hilfsarbeiters beantragt werden.

Ein Gewerbsinhaber, welcher das Arbeitsbuch seiner gesetzlichen Verpflichtung zuwider nicht rechtzeitig ausgehändigt oder die vorgeschriebenen Eintragungen zu machen unterlassen, oder unzulässige Eintragungen oder Anmerkungen gemacht hat, ist dem Hilfsarbeiter entschädigungspflichtig.

Der Anspruch auf Entschädigung erlischt, wenn er nicht innerhalb vier Wochen nach seiner Entstehung bei dem zuständigen Gerichte geltend gemacht ist.

§. 80 g. Gdyby książka robotnicza, będąca u przedsiębiorcy przemysłowego popsuta się, zginęła lub została zniszczona, lub gdyby przedsiębiorca przemysłowy umieścił w książce robotniczej lub na niej niedozwolone zapiski, uwagi, albo gdyby przedsiębiorca przemysłowy bez prawego powodu odmawiał wydania książki robotniczej, pomocnik może żądać od Władz gminnej swego miejsca pobytu, aby mu wydała nową książkę robotniczą na koszt przedsiębiorcy przemysłowego.

Przedsiębiorca przemysłowy, który wbrew swemu ustawowemu obowiązкови, książki robotniczej w czasie właściwym nie oddaje, albo zaniebda wpisać, co jest przepisane, lub wpisuje dodatki i uwagi niedozwolone, obowiązany jest do wynagrodzenia pomocnikowi strat.

To prawo do wynagrodzenia traci pomocnik, jeżeli go nie dochodził w Sądzie właściwym w ciągu czterech tygodni od nabycia tego prawa.

§. 80 ж. Еслиби робітнича книжка, будуча у промислового підприємця, сталася нездалою, затратилася або зістала знищеною, або еслиби промисловий підприємця помістив в робітничій книжці або на ній недозволені записки, примічання, або еслиби промисловий підприємця без правого поводу відказав виданя робітничої книжки, помічник може требовати від громадської власті свого місця побуту, щоби ему видала нову робітничу книжку на кошт промислового підприємця.

Промисловий підприємця, котрий напротив свого законного обовязку робітничої книжки в належитім часі не віддає, або зanedбає вписати, що єсть приписане, або вписує додатки і недозволені примічання, обовязаний єсть до відшкодування помічникови страт.

То право відшкодування тратить помічник, если его недоходив в властивім суді, в протягу чотирох неділь від набутя того права.

§. 80 h. Wer ein Arbeitsbuch nachmacht oder verfälscht, oder wesentlich falsche Angaben in Betreff seiner Person in das Arbeitsbuch aufzunehmen läßt, oder sich zur Legitimation eines fremden Ar-

6. warunki przyjęcia we względzie zapłaty za naukę, lub innego wynagrodzenia wyżywienia, otlieży, mieszkania i trwania nauki.

Warunki kontraktowe wpisać należy do książki robotniczej. Przedsiębiorcy przemysłowi, którzy przyjmując uczniów, nie trzymają się ściśle postanowień niniejszych, stają się winnymi wykroczenia przeciwko ustawie przemysłowej.

§. 99. Привіятіє. Принятіє малолітніх учеників діятися має на підставі особної умови.

Умова що до науки, заключеною бути може усно або на письмі; в першій случаю належить заключити її перед старшиною стоваришеня, або если для оного промислу не существуете стоваришене, перед громадскою властію. В другім случаю, сейчас по заключеню умови, належить її післати до старшини стоваришеня, або після обставин до громадскої власти. В обох же случаях має бути записана в книжці протоколів, котра в тій цілі буде удержувана.

Умова що до ученика, есть вільна від штемпля и оплат.

Та має в собі заключати:

1. Імя і вік майстра, рід або роди промислу, котрими займаєса і містце его побуту;
 2. імя і прозвище, вік і містце замешканя ученика;
 3. імя, занятіє і містце замешканя его родителей, его опікуна або другого законного заступника;
 4. дату умови і як довго має обовязувати;
 5. постановлене, що іменно — з застереженем всяких других вобовязань тяжачих наобох сторонах заключаючих умову — промисловий предприниматель обовязуєса вичити ученика зручностей свого промислу, або если займаєса більше родами промислу, зручностей всіх тих гадувий, і що ученик обовязаний трудитися приліжно в промислі, а після обстоятельств в розличних родах промислу свого майстра;
 6. условия принятія вглядом заплати за науки, або другої нагороди, прокормленя, одежи, мешканя і протягу часу науки.
- Условия умови написати належить до робітничої книжки. Промислові предпринимателі, котрі приймаючих учеників, не держатся точно сих постановлень, стаютея винними переступленя против промислового закона.

§. 102. Kündigung. Gegen eine vierzehntägige Kündigung kann das Lehrverhältniß seitens des Lehrlings gelöst werden, wenn durch eine vom Lehrling, beziehungsweise von dessen gesetzlichem Vertreter abgegebene Erklärung nachgewiesen wird, daß der Lehrling seinen Beruf ändert, oder zu einem wesentlich verschiedenen Gewerbe übergeht, oder wenn derselbe von seinen Eltern wegen eingetretener Veränderung ihrer Umstände oder ihrer Pflege oder zur Führung ihrer Wirtschaft oder ihres Gewerbes benötigt wird.

Der Grund der Kündigung ist in dem Arbeitsbuche des Lehrlings ersichtlich zu machen.

Winnen einem Jahre nach Auflösung des Lehrverhältnisses soll ein solcher Lehrling in demselben Gewerbe oder in einem diesem Gewerbe analogen Fabrikbetriebe ohne Zustimmung des früheren Lehrherrn nicht beschäftigt werden.

Verweigert der Lehrherr die Zustimmung, so steht es dem Lehrling, beziehungsweise dessen gesetzlichem Vertreter frei die Entscheidung der zur Austragung von Streitigkeiten aus dem Arbeits-

Lehr- oder Lohnverhältnisse gesetzlich berufenen Instanz anzurufen, welche in rüchrichtwürdigen Fällen die fehlende Zustimmung ersehen kann

§. 102. Wypowiedzenie. Pod warunkiem czternastodniowego wypowiedzenia, stosunek ucznia może być rozwiązany, jeżeli deklaracja daną przez tegoż ucznia, a względnie przez jego prawnego zastępcę będzie udowodniona, że uczeń zmienia zawód albo przenosi się do całkiem innego rodzaju przemysłu, albo gdy go rodzice w skutek zmiany stosunków potrzebują, aby ich pielęgnował, lub aby prowadził ich przemysł lub gospodarstwo.

Przy czynię wypowiedzenia trzeba zapisać w książce robotniczej ucznia.

W przeciągu roku po rozwiązaniu stosunku ucznia, uczeń taki nie powinien bez pozwolenia dawnego majstra dostać zajęcia w tym samym przemyśle lub w podobnym przemyśle fabrycznym.

Jeżeli majster odmawia pozwolenia, wolno uczniowi, a względnie jego zastępcy prawnemu odwołać się do decyzji innej, przewidzianej ustawą do załatwiania sporów wynikłych z stosunków pracy, nauki lub zapłaty, która w przypadkach na zgledy zasługujących, może zamiast majstra dać potrzebne pozwolenie.

§. 102. Виповіданє. Під условем четирнадцятьденного виповідженя, стосунок ученика може бути учеником розвязаний, если даною декларациєю тимже учеником а вглядно законним его заступником, буде доказано, що ученик зміняє завід або переносится до цілком другого роду промислу, або если его родителі в наслідок зміни відносин потребують, щоби їх плекав або щоби провадив їх промисл або господарство.

Причину виповідженя треба записати в робітничій книжці ученика.

В протягу року по розвязаню стосунку ученика, ученик такий не повинен без призвєленя давнійшого майстра дістати занятя в тім самім промислі або в подібного рода фабричним промислі.

Если майстер відказує призволєня, вільно ученикови, а вглядно законному его заступникови відкликатися до рішеня інстанції призначеної уставою до залагоджуваня спорів повсталих зі стосунку роботи, науки или заплати, котра в случаях надругуючих на вагляди, може вмісто майстра дати потрібне зволєненє.

§. 104. Lehrzeugniß. Bei Auflösung des Lehrverhältnisses hat der Lehrherr dem Lehrlinge ein Zeugniß über die zugebrachte Lehrzeit, sein Betragen während derselben und die gewonnene Ausbildung im Gewerbe auszustellen.

Im Falle der Auflösung durch ordnungsmäßige Beendigung des Lehrverhältnisses ist, wenn der Lehrherr einer Genossenschaft angehört, von der Genossenschaftsvorsteherung, unter Benützung des Lehrzeugnisses, beziehungsweise der Lehrzeugnisse, wie der seitens der Genossenschaft gemäß §. 114 gemachten Wahrnehmungen ein Lehrbrief auszustellen.

In beiden Fällen ist der wesentliche Inhalt der Bescheinigungen in das Arbeitsbuch einzutragen und von der Ortspolizeibehörde kostenlos stempelfrei zu beglaubigen.

§. 104. Świadectwo nauki. Gdy stosunek ucznia został rozwiązany, majster winien wydać uczniowi świadectwo odnośnie okresu nauki, zachowanie się w ciągu tegoż i nabytego wykształcenia w przemyśle.

Gdy rozwiązanie stosunku następuje dla tego, ponieważ się prawidłowo skończył, natenczas, jeżeli majster należy do stowarzyszenia, starszyzna stowarzyszenia wydaje świadectwo wyzwolenia na podstawie świadectwa lub według okoliczności świadectw nauki, jakoteż na podstawie postrzeżeń przez stowarzyszenie, stósownie do §fu 114go poczynionych.

W obu przypadkach ważniejsze szczegóły świadectwa wpisać należy do książki robotniczej, w której miejscowa Władza policyjna ma je potwierdzić bez opłat i bez stempla.

§. 104. Свідоцтво науки. При розвязаню стосунку ученика, повинен майстер видати ученикови свідоцтво з відбутото періоду науки, о его поведеню через той час і о набутім образованю в промислі.

В случаю розвязаня через порядочне укінчене стосунку науки, і если майстер до стоваришеня належить, старшина стоваришеня видає свідоцтво визволеня на підставі свідоцтва или після обстоятельств свідоцтво науки, як также на підставі спо-режень зділаних стоваришенем після §. 114.

В обох случаях важнійші содержания свідоцтв вписат. належить до робітничої книжки, в котрій місцева полиция. власть має їх потвердити без оплати і без стемпля.